

Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Ympäristönsuojelun valvontaohjelma vuodelle 2026

Tanja Ahonen

Valmisteluryhmä: Leena Karppinen

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus - Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
 + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus - - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus
 o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: <u>Kuopio 2030 strategia</u>			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen - Elinympäristö ja osallisuus - Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot - Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo - Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	++	Ympäristönsuojelun valvonnalla turvataan terveellinen ja viihtyisä elinympäristö ja ehkäistään elinympäristön pilaantumista ja sen vaaraa.
2	Elinvoimainen ja kasvava - Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö - Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys - Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus - Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat - Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	+	Ympäristönsuojelun valvontaohjelman avulla toteutetaan valvontaa tasapuolisest yrityksissä. Vuosittaisissa valvonnoissa painotetaan toimintoja, joiden viimeisimmästä tarkastuksesta on pisin aika, tai joiden riskiluokitus sitä edellyttää.
3	Ilmasto- ja resurssiviisas - Kiertotalous ja resurssiviisuus - Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne - Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta - Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	++	Ympäristönsuojelun valvonnalla edistetään jätteiden määrän vähentämistä ja kiertotaloutta. Valvottavana on isot maatilat, jotka ovat osa huoltovarmuutta.
4	Uudistuva ja yhdessä tekevä - Sujuva ja uudistuva toiminta - Uudistuva johtaminen - Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö - Kestävä talous	+	Kouluttaudumme koko ajan lainsäädännön muutoksiin.
	Poikkileikkaavat tavoitteet: Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys	++	Palvelut ovat pääosin sähköisiä.

Johtopäätös ja perustelut:**Valvontaohjelma 2025 toteutui lähes 100%:sti****Valvontaohjelman vuosittaisia tarkastuksia määriteltäessä priorisoidaan toimialakohtaisesti laitokset, joiden viimeisimmästä tarkastuksesta on pisin aika, tai joiden riskiluokitus sitä edellyttää.****Vaikutukset ihmisiin** (Ennakoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)**Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia:**

Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki__X_ Aikuiset__ Ikääntyneet__

Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi"

Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään **Ei**, Kyllä, mihin _____

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	o	
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	o	
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	o	
4	Terveysteen (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	+	Valvonnan tavoitteena terveellinen elinympäristö.
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	+	Viestimme ja tiedotamme ympäristöasioista.
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	o	
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	+	Tavoitteena turvata terveellinen ja turvallinen elinympäristö kaikille.

Johtopäätös ja perustelut**Ympäristönsuojelun valvonnalla vaikutetaan ihmisiin terveellisen ja turvallisen elinympäristön kautta.**

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	o	
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	o	
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	o	
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)			
Lapsivaikutuksia ympäristönsuojelun vuosittaisella valvontaohjelmalla ei ole			

Vaikutukset maaseutuun (Ennakoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	o	
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)		Maaseudulla valvottavista kohteista on suurin osa. Valvonta ja neuvonta sekä varhainen puuttuminen valvonnassa havaittuihin epäkohtiin ehkäisee toiminnoista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista ja sen vaaraa ja pienentää kustannuksia ympäristön kuntoon saattamisessa.
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	o	

4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
Johtopäätös ja perustelut Valvonta sisältää hyvin paljon neuvontaa, joka antaa yrityksille eväät toimia oikein pienentäen ympäristön pilaantumisen riskiä			

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttämisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	++	Ympäristönsuojelun valvonnalla turvataan terveellinen ja viihtyisä elinympäristö ja ehkäistään elinympäristön pilaantumista ja sen vaaraa sekä torjutaan ympäristövahinkoja.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	++	Valvonnalla ehkäistään elinympäristön pilaantumista sekä turvataan monimuotoisuutta.
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	++	Valvonnassa huomioidaan myös ilmastomuutoksen torjunta sekä muutokseen varautuminen ja sopeutuminen.
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	++	Valvonta edistää luonnonvarojen kestävästä käyttöä, jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentämistä sekä jätteistä aiheutuvien haitallisten vaikutusten vähentämistä.
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri-perintöön	o	
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	+	
Johtopäätös ja perustelut Ympäristönsuojelun valvontatyöllä vaikutetaan kokonaisvaltaisesti ympäristöön ja ilmastoon.			

Ennakoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	+	Suunnitelmallinen valvonta on etukäteen suunniteltua, ja siten henkilöresurssitarve hyvin ennakoitavissa.

2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	+	Suunnitelmallinen valvonta on maksullista.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	+	Suunnitelmallinen, ohjelman mukainen tarkastustyö on tehokasta ja ennakoitavaa.
Johtopäätös ja perustelut Vaikutukset kunnan talouteen voivat olla merkittäviä, mikäli valvonnalla ja ennakkoneuvotteluihin estetään suuret alueiden kunnostuskustannukset.			

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	+	Yritysten asianmukainen ja tasapuolinen kohtelu; positiivinen vaikutus yritysten ympäristövastuiden raportointiin.
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	o	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	+	Turvataan yritysten toimintaedellytyksiä.
4	Yritysten kehittämiseen	+	Valvonnassa annetaan asiantuntevaa neuvontaa ja ohjausta
5	Yritysten työvoiman saantiin	o	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	o	
7	Yritysten asiakasvirtaan	o	
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	
Johtopäätökset ja perustelut Yritykset saavat asiantuntevaa, tasapuolista neuvontaa ja ohjausta.			